професор кафедри рисунка та живопису Київського національного університету технологій та дизайну, член Національної спілки художників України Євген Гула) та *«Розуміння мистецьких процесів»* (автор – заслужений діяч мистецтв України, доктор філософії, кандидат мистецтвознавства Олексій Роготченко).

Ілюстративний матеріал поданий у книзі в значному обсязі та в хронологічному порядку. Він висвітлює шлях історичного розвитку образотворчого мистецтва й відтворює культурний зв'язок сучасників із попередниками. У книзі наочно продемонстровані професійні художні твори, виконані у різні часи з урахуванням законів рисунка та побудови фігури; вона може стати добрим помічником у вивченні самої природи рисунка. Більша частина поданого ілюстративного матеріалу розвідки – малюнки або малотиражні графічні аркуші, виконані на основі олівцевого рисунка.

Під час презентації книга «Пластична анатомія – основа рисунка» отримала схвальні відгуки почесних гостей, метрів мистецтва: *Миколи Яковлєва*, академіка Національної академії мистецтв України, доктора технічних наук, професора, заслуженого працівника освіти України; *Петра Глубіша,* академіка, заслуженого діяча науки і техніки, заслуженого винахідника; *Петра Масляка,* економіко-географа, професора, доктора географічних наук, відмінника освіти, заслуженого працівника освіти України, академіка Академії наук вищої освіти України, і *Ольги Суліменко,* кандидата соціологічних наук, редактора, коректора й перекладача англійською мовою презентованого видання, вченого секретаря театрального відділення Національної академії мистецтв України, начальника міжнародного відділу Національної академії образотворчого мистецтва й архітектури і *Світлани Муштенко,* мистецтвознавця, члена Національної спілки художників України.

Пропоноване дослідження наочно переконує в тому, що українське мистецтво розвивається в ряду з мистецькими школами Європи і світу, а в історичному контексті сягає такої давнини, коли багатьох нині розвинутих у мистецькому сенсі держав ще не було на географічній карті.

Матеріали книги Євгена Гули «Пластична анатомія – основа рисунка» можуть бути використані студентами під час вивчення історії мистецтва й основи рисунка, видання стане в пригоді викладачам рисунка, живопису, скульптури, історикам, мистецтвознавцям і культурологам. Ознайомитися з виданням можна в Державній науково-педагогічній бібліотеці України імені В. О. Сухомлинського.

Світлана Кирій,
зав. сектору соціокультурних комунікацій ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського

ВИДАТНИЙ ДІЯЧ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ

Ім'я Ольги Пилипівни Щолокової невід'ємне від розвитку сучасної вітчизняної педагогіки мистецтва. Їй належить особливе місце як засновнику наукового напрямку – професійної підготовки вчителів художньої культури. Викладання цієї навчальної дисципліни потребує фундаментальної підготовки студентів, яка базується на розроблених О. П. Щолоковою курсах «Історія художньої культури», «Теорія і методика викладання художньої культури», численних програмах, методичних рекомендаціях, збірках тестових завдань. У них автор акцентує увагу на з'ясуванні методологічних засад мистецької освіти, розглядаючи її не лише як процес набуття художніх знань і умінь, а, насамперед, як унікальний спосіб особистісного розвитку школярів на основі виявлення їхніх індивідуальних здібностей та естетичних потреб.

Коло наукових інтересів Ольги Пилипівни надзвичайно широке. Це вивчення мистецької освіти як культурологічного процесу, в основі якого культурний розвиток майбутніх поколінь засобами різних видів мистецтва; методичне озброєння майбутніх учителів мистецьких дисциплін як головних носіїв і передавачів підростаючому поколінню культурно-художньої спадщини; реалізація особистісно-діяльнісного та діалогічного підходів у вивченні художньої культури; розробка цілісної методичної системи викладання художньої культури та наукове обґрунтуван-

ня форм і методів художньої освіти. Опрацювання цих концептуально пов'язаних педагогічних проблем було покладено в основу створення потужної наукової школи О. П. Щолокової.

Базою для наукових розвідок Ольги Пилипівни і впровадження її досліджень у практику стала кафедра гри на музичних інструментах (нині – кафедра фортепіанного виконавства й художньої культури) Інституту мистецтв НПУ імені М. П. Драгоманова, яку професор О. П. Щолокова очолює з невеликими перервами вже близько двадцяти років. Притаманні Ользі Пилипівні педагогічна майстерність, яскраві організаторські та комунікативні якості стали запорукою дружної, цілеспрямованої та ефективної роботи кафедри. Завідувач кафедри дуже відповідально ставиться до своїх обов'язків, щиро вболіває за справу, завжди прагне віднайти оптимальні шляхи вирішення будь-яких завдань.

Ольга Пилипівна піклується про умови праці викладачів, естетичне оформлення аудиторій, збереження та оновлення інструментарію. Вона доброзичлива, толерантна, завжди готова прийти на допомогу мудрою порадою, заспокоїти, підтримати у робочих та життєвих справах, надихнути на подальшу роботу. Створивши на кафедрі атмосферу взаємної довіри, співпраці, сповнену позитивної енергії, Ольга Пилипівна, водночас, завжди проявляє принциповість та вимогливість у розв'язанні проблемних ситуацій.

Тонко відчуваючи потреби сьогодення, соціальні перспективи, осягаючи закономірності розвитку мистецької освіти на сучасному етапі суспільного поступу, Ольга Пилипівна завжди виступає «генератором ідей» щодо визначення нових напрямків роботи інституту та кафедри. Так, вона була ініціатором та організатором відкриття у 2000 р. в Інституті мистецтв спеціалізованої вченої ради по захисту дисертацій зі спеціальності 13.00.02 – теорія та методика музичного навчання. Рада плідно працює вже майже п'ятнадцять років, даючи путівку в науковий світ молодим дослідникам, які захищають кандидатські дисертації, та відкриває можливість досягати нових вершин у науці докторантам.

Ольга Пилипівна, піклуючись про залучення до навчання в Інституті мистецтв талановитої студентської молоді, започаткувала проведення щорічного регіонального виконавського конкурсу учнів старших класів дитячих шкіл мистецтв м. Києва та області «Пролісок», який набув великої популярності. Уже п'ять років поспіль кращі випускники музичних шкіл – переможці конкурсу – вступають до інституту на пільгових засадах, що підвищує авторитет нашого навчального закладу та зміцнює його студентський склад.

Свій високий професіоналізм та великий творчий потенціал Ольга Пилипівна Щолокова з успіхом реалізує в музично-педагогічній діяльності. Маючи прекрасну фахову освіту (вона навчалася в Московському музично-педагогічному інституті імені Гнесіних у класі видатного музиканта О. Л. Іохелеса та в Київській державній консерваторії в класі професора О. М. Снєгірьова) та досконало володіючи грою на фортепіано, вона створила у своєму класі справжню творчу лабораторію. Навчатися в її класі прагнуть найкращі студенти інституту, які щорічно стають лауреатами вітчизняних та міжнародних виконавських конкурсів. Один із таких престижних конкурсів у 2006 р. професор О. П. Щолокова започаткувала на кафедрі фортепіанного виконавства і художньої культури Інституту мистецтв. Це Міжнародний фортепіанний конкурс серед студентів-піаністів педагогічних навчальних закладів «Art Klavier». Конкурс набув широкої популярності, у його роботі беруть участь відомі викладачі та молоді музиканти з Польщі, Литви, Молдови, Росії, Китаю та інших країн.

Вражає неабияка працездатність Ольги Пилипівни, інтенсивність її роботи. Вона встигає і вести кафедральні справи, і працювати з аспірантами й докторантами, і відвідувати різноманітні громадські, адміністративні та концертні заходи в університеті та за його межами. Ольгу Пилипівну як відомого фахівця й науковця охоче запрошують різні освітні установи й навчальні заклади для опонування дисертацій, проведення ліцензійних і акредитаційних експертиз, роботи в методичних комісіях різного рівня. Та попри серйозне навантаження, Ольга Пилипівна завжди доброзичлива, привітна, у неї завжди знайдеться для колег та учнів слово підтримки й розради. Не можна не відзначити зовнішню красу Ольги Пилипівни, вона завжди ошатна, гарно вбрана, слугує своєрідною «іконою стилю» для викладачів та студентів Інституту мистецтв.

Ольга Пилипівна Щолокова перебуває на вершині особистісного розвитку як науковець, педагог, музикант. Попереду в неї ще багато власних наукових та мистецьких звершень, ще багато молодих людей будуть мати честь йти під її орудою по сходинках у музичному мистецтві та педагогічній науці.

Тетяна Завадська,
канд. пед. наук, професор кафедри фортепіанного виконавства і художньої культури Інституту мистецтв НПУ імені М.П.Драгоманова